

Predikan i Kyrkhults kyrka 2013 av Tobias Bäckström

Trettondag jul

"Guds härlighet i Kristus"

Jes 49:5-7

2 Kor 4:3-6

Matt 2:1-12, Joh 8:12

Ps:130, 133, 434, 134

Julens budskap är ju att Gud besöker oss människor. Gud söker oss, Gud vill ha kontakt med oss. Men idag får vi höra om att det är mänskligheten som söker Gud. De tre vise männen var enligt traditionen en asiat, en europé och en afrikan. En från varje världsdel som var känd på den tiden. Alla folkslag fanns alltså representerade bland dem.

Jesus var ju uppfyllelsen av gamla testamentets profetior om en kommande Messias för Israels folk. Men redan här, vid födelsen, så demonstreras det att Jesus inte bara är till för judarna, han finns till för alla folk.

Judarna hade privilegiet att förvalta de heliga skrifterna som talade om den kommande. De hade inte andra folk, men de var ändå inte lämnade vind för våg. Utan att ha tillgång till de profetiska skrifterna så kom ju de vise männen ändå till Jerusalem och undrade: var är barnet, den nyfödde kungen?

De vise männen var astronomer, vana att studera stjärnhimlen, så Gud valde att tala till dem på ett språk som de förstod och kunde tyda. Gud har placerat sina visitkort lite här och var i olika fenomen i naturen, som gör att man kan dra vissa slutsatser om skaparen bakom skapelsen, även om man inte har tillgång till en bibel. För den som studerar naturen med öppet sinne så finns det för mycket som är så väl genomtänkt att det blir svårt att tro på slumpen. Att det finns en skapare talar själva skapelsen om.

Ett exempel på en modern vis man är Francis Collins som från början var ateist. Han är en ledande forskare inom genetik och ledde kartläggningen av det mänskliga genomet i projektet HUGO. Och hans vetenskapliga studier ledde honom till en tro på Gud. I likhet med våra vise män såg han Guds tecken och drog slutsatser utifrån det.

De tre vise männen tvekade inte att bryta upp. De visste inte så mycket om barnet, mer än att det handlade om en blivande kung av ovanlig art. Resan var säkert lång och riskfylld och själva målet var inte heller helt klart, men de tvekade inte att följa stjärnan på sin okända färd. När vi ser tecknen, vågar vi bryta upp? Även om vi inte vet hur det kommer att sluta? De flesta av oss genomför inga vetenskapliga studier men vi kan alla ana tecken från Gud, en hemlighetsfull dragning. Vågar vi då följa tecknen när vi känner igen dem för att följa honom?

Här är de vise männen ett föredöme. De nådde sitt mål med sin resa: att falla ned och tillbe kungarnas kung. De lät inte sina höga positioner hindra dem från detta. Utifrån måste detta ha sett märkligt ut: tre rika och förnäma män faller ner och tillber ett oansenligt barn. Och då

hade de ju alltså ändå väntat sig att finna barnet i palatset i Jerusalem, inte i ett enkelt hus i Betlehem. De hade trott att stjärnan skulle leda dem till en prins, inte detta barn med två fattiga föräldrar. Men här visade de sin verkliga vishet, inget av det oansenliga yttre fick dem att rygga tillbaka. De tillbad i full tillit till att detta verkligen var kungarnas kung.

Gåvorna de räckte över: guld, rökelse och myrra. Besöker man ett kungabarn så kan man ju inte komma tomhänt. Kanske de här gåvorna kändes en aning malplacerade hos den enkla familjen, de hade ju som sagt, trott att de skulle överlämna dem till en kungafamilj. Men ändå så passade gåvorna på ett symboliskt plan alldeles utmärkt.

Guldet är den dyrbaraste metallen, den kan formas och bestå i elden. När man luttrar guld så bränner man bort alla föroreningar i elden. Det är symboliskt för hur Jesus kommer att bestå i frestelser och prövningar. Men guld är också en gåva som är värdig en kung, en konungslig metall. Guldet visar att Jesus är alla kungars kung.

Rökelse är något som har använts i gudstjänst-sammanhang sen äldsta tid. Rökelse symboliserar vår tillbedjan och tacksägelse. I Upp talas det om de heligas böner som stiger upp som rökelse till himmelen. Så rökelsen står för Jesus förbindelse med sin Fader, han kommer att leva i en obruten gemenskap med honom. Och att tända rökelsen i templet var prästens uppgift, därför pekar rökelsen på Jesus uppdrag som präst.

Myrran slutligen, var en balsam som används dels som läkemedel men också för att balsamera döda kroppar. Myrran förknippas alltså med lidande och död. Det kan tyckas märkligt att komma med en sådan gåva till ett nyfött barn. Men det visar att Jesus svåraste uppdrag var bestämt redan från hans födsel. Det ingick i planerna att han skulle dö för oss redan från början.

De tre vise männen kom med tre dyrbara gåvor: guld, rökelse och myrra. Vi får komma med samma gåvor: vi får komma med vårt guld till Jesus, vår tro på kungarnas kung. Den tro som luttrats i prövningarnas eld och som har bestått.

Vi får skänka våra böner som stiger upp som en rökelse. Vi kanske tänker att våra böner är så torftiga, så banala och intetsägande. Vi upprepar samma saker och det kanske handlar mest om futtiga saker i vardagen. Men varje gång vi ber så är det som en rökelse som tänds och stiger upp till himlen, till Gud.

Men myrra då? Kan vi ge även detta? Myrran som är lidandet, försakelsen, offret. Ja, vi kan också ge honom om vårt lidande. Det är inte så att Gud önskar att vi lider, men när vi gör det får vi överlåta detta till Gud.

Våra gåvor: vår tro, våra böner och vårt offer kanske vi tycker är små och oansenliga. Men för Jesus själv är de oerhört värdefulla. Lika värdefulla som guld, rökelse och myrra var i det enkla hemmet.

Målet för de vise männens långa resa var att tillbe. Men vad är att tillbe? Det är helt enkelt att låta Gud vara Gud. När vi firar högmässa så är det tillbedjan, vi överlåter oss till Gud. Det är vad det ytterst handlar om. Men det är också något som måste ske dagligen. I vårt hjärta får vi varje dag i tillbedjan ge honom våra gåvor: guld, rökelse och myrra.